

være. Vil da den højtærede Minister give os Ret til at omtale saadanne Personer paa samme Maade, som han tillader sig at omtale denne Arbejder ude paa Nørrebro? Den højtærede Kultusminister indrømmede selv i sin Tale, at denne Murer i Virkeligheden har indlagt sig Fortjeneste, thi Ministeren udtalte et Ønske om, at en saadan Afgørelse — det kaldte han Højesteretsdommen — havde foreligget for en Menneskealder siden. Men hvem har altsaa Fortjeneste af den Sag? Det har den Borger, som dog en Gang staar paa sin Ret, men som vist desværre ikke kan faa den. Dog det anede ingen i Forvejen, selv ikke en saadan juridisk Autoritet som den højtærede Konseilspræsident, der i en af sine Lærebøger gaar ud fra som utvivlsomt, at vedkommende Embedsmand vil blive dømt til at gøre sin Pligt. Men er det heldigt, at vi komme til en Afgørelse, og det erkender jo den højtærede Kultusminister, maa vi ogsaa være den Borger taknemlig, som ved at staa paa sin formentlige Ret endelig lader det komme til en Afgørelse. Ja, om det er en Afgørelse eller ikke, kan der jo være mere eller mindre delte Meninger om. Den højtærede Kultusminister indrømmede, at der ikke var sket en Afslutning, men at der trængtes til en Udjævning mellem Stat og Kirke.

Jeg skal sige et Par Ord herom ved at rette et Par bestemte Spørgsmaal til den højtærede Minister. Mener den højtærede Minister ikke, at Forholdene nu ere blevne saa ganske fortvivlede, saa ganske utaalelige for den almindelige Befolkning, at en Reform paa dette Omraade er absolut nødvendig? Mener Ministeren ikke, at der nu maa sættes al Kraft ind fra Regeringens Side paa at gennemføre Lovforslaget om almindelig borgerligt Ægteskab? Jeg ser godt, at Højesteretsdommen, denne forbavsende, besynderlige Dom, har skærpet, forøget Præsteskabets Evne til Modstand mod frisindede Reformere. Det er en af de saare beklagelige Følger af Dommen. Det saa ud til, at Præsteskabets Modstand sidste Vinter var lige ved at overvindes. Nu ser jeg, at Gejstlighedens Magtsyge og Lyst til Modstand mod frisindede Reformere er bleven forøget. Men desto større er saa ogsaa Befolkningens Krav paa Reformere paa dette Omraade blevet. Forholdene ere blevne ganske utaalelige. Jeg spørger nu i denne Sammenhæng den højtærede Kultusminister, hvad han vil gøre over for den Borger, der ikke kan faa sin Ret. De faa

Ord, Ministrene fremsatte forleden, synes jeg, ere ganske ufyldstgørende. Folketinget og Folket maa kunne kræve Svar fra Justitsministeren og Kultusministeren, bestemte tydelige Svar, med Hensyn til hvad de agte at gøre i den besynderlige Situation, hvori denne Mand er kommen. Hvad skal Mureren gøre, hvorledes skal han blive gift paa den lovlige Maade, som den ministerielle Bevilling giver ham Ret til? Det er det første praktiske Spørgsmaal, som foreligger. Men hvad vil man for øvrigt gøre i Fremtiden? Hvor mange Tilfælde af lignende Art skal man have? Jeg spørger altsaa: Naar kommer der Forslag om almindelig borgerligt Ægteskab, og vil Regeringen ikke sætte alvorlig Kraft ind paa Gennemførelsen deraf? Desuden mener jeg, at vi i allerhøjeste Grad trænge til en mere moderne Skilsmislov. Det har jo vist sig, hvad disse Sædelighedsattester, der i mange Aar fra den højeste til den laveste i Samfundet ere blevne betragtede kun som en Formalitet, kunne bruges eller misbruges til. Det viser sig, at vor Ægteskabs- og Skilsmislovgivning hviler paa Bestemmelser fra 1582 eller endnu længere tilbage, og at vi have faaet en Dispensationspraksis, som faktisk indfører ny Lovbestemmelser, men netop det, at der er en saadan Dispensationspraksis, kan give visse Præster en Hank at tage i. Disse ganske taabelige Attester, hvori et Par Borgere skulle bevidne, at en Mand, fraset et enkelt Forhold, har levet et sædeligt Liv, ere dog for gale. Det er dog for galt, at den Slags Ting skal kunne bestaa mellem moderne Mennesker i et civiliseret Land i Aaret 1903, hvis det da ikke kun er gamle Formularer, der ikke have noget at sige. Skulle de derimod gennemføres i fuld nytestamentlig Alvor, er det for galt. Jeg spørger altsaa den højtærede Justitsminister: Naar kan man vente en Reform paa dette Omraade, naar kunne vi vente en moderne civiliseret Skilsmislovgivning?

Jeg har endnu kun et Par Ord tilbage til den højtærede Landbrugsminister, der kom ind paa en lille Sag vedrørende en Afskedigelse af en Professor paa Landbohøjskolen. Han fremførte nogle Citater af Indstillinger fra Censorer desangaaende, og jeg erkender, hvad jeg ogsaa erkendte tidligere, at denne Lærers Embedsvirksomhed ikke havde været saaledes, som den skulde være. Hvad jeg har anket over, er imidlertid, at der var sket nogle Uregelmæssigheder, og det blev ikke afkræftet ved det,